

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

FARMAKOLOGIA OGÓLNA

Receptory
Białka G
Cykliczny AMP jako wtórny przekaźnik
Wapń jako "król wtórnych przekaźników"
Wydzielanie mediatorów przez synapsę
Powstanie leku
Tolerancja na leki

ROZDZIAŁ II

LEKI AUTONOMICZNEGO UKŁADU NERWOWEGO

1. Leki wpływające na przekaźnictwo cholinergiczne
Neurony cholinergiczne i adrenergiczne autonomicznego układu nerwowego
Muskarynowe receptory cholinergiczne
Receptor nikotynowy
2. Leki wpływające na złącze nerwowo-mięśniowe
Związki niedepolaryzujące
Związki depolaryzujące
3. Leki wpływające na przekaźnictwo adrenergiczne
Biosynteza amin katecholowych
Receptory adrenergiczne
Leki sympatykomimetyczne
Leki pobudzające receptory dopaminergiczne
Leki o pośrednim działaniu sympatykomimetycznym
Leki α -adrenolityczne
Selektywni antagoniści receptorów α -adrenergicznych
Leki sympatykolityczne
Leki β -adrenolityczne (β -blokery)

ROZDZIAŁ III

ŚRODKI ZNIECZULAJĄCE MIEJSCOWO

Budowa chemiczna i molekularny mechanizm działania
Efekty fizjologiczne
Farmakokinetyka i podział preparatów
Działania niepożądane
Zastosowanie kliniczne
Kierunki badań nad nowymi lekami znieczulającymi miejscowo

ROZDZIAŁ IV

LEKI OŚRODKOWEGO UKŁADU NERWOWEGO

1. Ogólna organizacja ośrodkowego układu nerwowego
Neuroprzekaźniki i neuromodulatory
Klasyfikacja leków ośrodkowego układu nerwowego
2. Leki uspokajające i nasenne
Barbiturany

SPIS TREŚCI

Benzodiazepiny

Antyhistaminiki

Wodzian chloralu

Leki działające na pozasynaptyczne receptory GABA_A

Leki działające wybiórczo na niektóre podjednostki tworzące receptor GABA_A

Agoniści receptorów melatoninowych

Anksjolityki bez działania nasennego

3. Leki stosowane w zaburzeniach czynności elektrycznej ośrodkowego układu nerwowego

Rodzaje napadów padaczkowych

Leki przeciwpadaczkowe

Zasady leczenia napadów padaczkowych

Leczenie różnych rodzajów napadów padaczkowych

4. Opioidowe leki przeciwbólowe

Czyści agoniści receptorowi

Mieszani agoniści/antagoniści

Czyści antagoniści receptorów opioidowych - leczenie zatruć

Inne grupy leków przeciwbólowych

5. Środki znieczulenia ogólnego i ogólne zasady anestezji chirurgicznej

Anestetyki wziewne

Anestetyki dożylnie

6. Leki przeciwpsychotyczne (neuroleptyki)

7. Leki przeciwdepresyjne i stabilizujące nastrój

Inhibitory wychwytu monoamin

Inhibitory rozkładu monoamin

Inne leki przeciwdepresyjne

8. Leczenie zespołów otępiennych

9. Leczenie choroby Parkinsona i innych zaburzeń układu pozapiramidowego

Leczenie choroby Parkinsona

Leczenie choroby Huntingtona

Leczenie stwardnienia zanikowego bocznego

10. Wpływ alkoholu na ośrodkowy układ nerwowy

11. Psychoanaleptyki i psychodysleptyki

Farmakoterapia w przypadku uzależnień

ROZDZIAŁ V

FARMAKOLOGIA AUTAKOIDÓW

1. Wstęp

2. Autakoidy aminowe

Histamina

Serotonina

3. Leki używane w leczeniu migreny

4. Autakoidy peptydowe

Bradykinina

Angiotensyna

Endoteliny

5. Autakoidy purynowe

SPIS TREŚCI

6. Autakoidy gazowe

Tlenek azotu

Tlenek węgla

Siarkowodór

7. Autakoidy lipidowe

Czynnik aktywujący płytki krwi

Eikozanoidy

8. Niesteroidowe leki przeciwzapalne

Mechanizm działania

Efekty kliniczne

Leki

Inne leki przeciwbólowe i przeciwgorączkowe

Kierunki poszukiwań nowych NLPZ

9. Zarys farmakoterapii bólu

10. Farmakoterapia reumatoidalnego zapalenia stawów

Leki zmniejszające objawy choroby

Leki modyfikujące przebieg choroby

Kierunki poszukiwań nowych leków

11. Farmakoterapia dny moczanowej

Leczenie ostrego napadu dny moczanowej

Leczenie przewlekłe

Kierunki poszukiwań nowych leków

ROZDZIAŁ VI

IMMUNOFARMAKOLOGIA

1. Ogólna organizacja i funkcje układu immunologicznego

2. Leki immunosupresyjne

Leki cytotoksyczne

Glikokortykosteroidy

Leki wiążące się z immunofiliną

Leki przeciwcytokinowe

Inhibitory współstymulacji

Przeciwciała przeciwko antygenom limfocytów

Przeciwciała przeciw molekułom adhezyjnym

Przeciwciała przeciwko składnikom dopełniacza Przeciwciała hamujące działanie IgE

Przeciwciała przeciwko Rh(D)

Inne leki immunosupresyjne

3. Leki immunostymulujące

Inne cytokiny

Mielopoetyczne czynniki wzrostowe

Przeciwciała

Inne leki immunostymulujące

Skrót wiadomości o immunizacji biernej i czynnej

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ VII

LEKI UŻYWANE W ZWALCZANIU INFEKCJI

1. Farmakobiologia infekcji

Wybiórcza toksyczność - ogólne mechanizmy działania leków przeciw drobnoustrojom

Zakres, typ, siła działania leków przeciw drobnoustrojom

Oporność drobnoustrojów na działanie leków

Wzrost drobnoustrojów w środowisku naturalnym

2. Środki odkażające

3. Leki przeciwbakteryjne i przeciw drobnoustrojom atypowym

Pochodne chinoliny

Pochodne nitrofuranu

Pochodne nitroimidazolu

Sulfonamidy i inhibitory reduktazy dihydrofolianu

Inhibitory gyrazy

Antybiotyki β -laktamowe

Antybiotyki glikopeptydowe i lipopeptydowe

Antybiotyki aminoglikozydowe i spektynomycyna

Tetracykliny oraz glicylcykliny

Antybiotyki makrolidowe, azalidowe, linkozamidowe i ketolidowe

Oksazolidynony

Streptograminy

Inne leki przeciwbakteryjne

Preparaty używane w leczeniu gruźlicy oraz trądu

Kierunki poszukiwań nowych leków przeciwbakteryjnych

Ogólne zasady stosowania leków przeciwbakteryjnych

4. Leki przeciwwirusowe

Leki używane w leczeniu zakażeń wirusami *Herpes simplex* oraz *Varicella-zoster*

Leki używane w leczeniu zakażeń wirusem cytomegalii

Leki używane w leczeniu AIDS

Leki używane w leczeniu wirusowych zapaleń wątroby

Leki używane w leczeniu grypy

Leki używane w leczeniu zakażeń wywołanych RSV

Inne leki przeciwwirusowe

5. Leki przeciwgrzybicze

Amfoterycyna B i flucytozyna

Azole

Echinokandyny

Inhibitory epoksydazy skwalenowej

Inne leki przeciwgrzybicze

6. Leki używane w zakażeniach pierwotniakami

Leki stosowane w leczeniu malarii

Leki używane w terapii toksoplazmozy

Leki stosowane w leczeniu amebiozy

Leki używane w leczeniu rzęsistkowicy

Inne leki przeciwpierwotniakowe

SPIS TREŚCI

7. Leki używane w zakażeniach robakami

ROZDZIAŁ VIII

LEKI PRZECIWNOWOTWOROWE

1. Farmakobiologia nowotworów
Ogólne mechanizmy działania leków przeciwnowotworowych
Ogólne zasady działania leków na komórki nowotworowe
2. Leki cytotoksyczne
Leki alkilujące
Antymetabolity
Antybiotyki przeciwnowotworowe
Pochodne epipodofilotoksyny
Pochodne alkaloidów barwinka różyczkowego
Taksany (taksoidy)
Pochodne kamptotecyny
Inne leki cytotoksyczne
3. Leki hormonalne
4. Leki biologiczne
5. Inne leki przeciwnowotworowe
Nowe kierunki poszukiwania leków przeciwnowotworowych
6. Ogólne zasady leczenia przeciwnowotworowego

ROZDZIAŁ IX

LEKI STOSOWANE W CHOROBAH UKŁADÓW I NARZĄDÓW

1. Leki wpływające na układ hormonalny
Hormony oraz farmakologia podwzgórza i przysadki
Hormony tarczycy
Hormony kory nadnerczy
Hormony płciowe
Hormony oraz leki wpływające na metabolizm wapnia i mineralizację kości
Homeostaza węglowodanowa, czynność wewnątrzwydzielnicza trzustki i leki przeciwcukrzycowe
2. Leki wpływające na układ krwiotwórczy i układ krzepnięcia
Leki wpływające na funkcję osocza i komórek krwi
Podstawowe preparaty krwiozastępcze
Leki hamujące czynność płytek krwi
Leki hamujące krzepliwość krwi
Leki fibrynolityczne
Leki hamujące fibrynolizę
3. Leki układu oddechowego
Leki ułatwiające usuwanie śluzu z dróg oddechowych
Leki przeciwkaszłowe
Leki rozszerzające oskrzela
Leki o działaniu przeciwzapalnym
Ogólne zasady leczenia astmy oskrzelowej
4. Leki układu pokarmowego
Leki hamujące wymioty i zapobiegające nudnościom

SPIS TREŚCI

Leki wywołujące wymioty
Leki stosowane w leczeniu schorzeń przełyku
Farmakoterapia choroby refluksowej oraz choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy
Leki używane w zwalczaniu biegunki
Leki przeczyszczające
Leki używane w leczeniu wybranych chorób jelita grubego
Leki używane w leczeniu schorzeń wątroby Wybrane leki używane w schorzeniach trzustki
5. Leki układu moczowego
Leki moczopędne
Leki hamujące diurezę
Leczenie łagodnego przerostu gruczołu krokowego
6. Leki układu krążenia
Leki używane w niewydolności serca
Leczenie niewydolności serca
Blokery kanałów wapniowych
Leki używane w przewlekłym leczeniu nadciśnienia tętniczego
Leki stosowane w leczeniu nagłych wzrostów ciśnienia (przełom nadciśnieniowy)
Leczenie nadciśnienia płucnego
Leki stosowane w dławicy piersiowej stabilnej
Leczenie ostrego zespołu wieńcowego
Miażdżyca tętnic Leki zmniejszające stężenie lipidów w surowicy
Leki antyarytmiczne
7. Leki stosowane w dermatologii
Środki stosowane w chorobach zakaźnych skóry
Leki o działaniu przeciwzapalnym i immunomodulującym
Środki przeciwświądowe
Środki keratolityczne
Leczenie trądziku pospolitego
Leki stosowane w łuszczycy
Leczenie oparzeń i ran
8. Leki okulistyczne
Leczenie zakażeń w okulistyce Leczenie stanów zapalnych niezwiązanych z zakażeniem
Leki stosowane w zwyrodnieniu płamki związanym z wiekiem
Leki stosowane w leczeniu jaskry
9. Farmakoterapia w położnictwie
Leki stosowane w położnictwie
Leki stosowane w krwotokach z macicy
Leki stosowane w leczeniu stanu przedrzucawkowego i rzucawki
Leki stosowane do znieczulenia w czasie porodu
Farmakoterapia wybranych schorzeń w czasie ciąży

ROZDZIAŁ X

ELEMENTY FARMAKOLOGII KLINICZNEJ

1. Farmakokinetyka

Absorpcja - wchłanianie leku

Dystrybucja

SPIS TREŚCI

Biotransformacja

Wydalenie

Parametry i modele farmakokinetyczne

2. Zmienność odpowiedzi na lek i indywidualizacja terapii

Płeć

Wiek

Rasa

Styl życia

Zmienność genetyczna

Różnice w budowie organizmu

Obecność chorób

Równoczesne stosowanie innych leków

3. Farmakogenetyka i farmakogenomika

Poszukiwanie czynników genetycznych modyfikujących działanie leków

Przykłady opisanych czynników genetycznych modyfikujących działanie leku

4. Odmienności stosowania leków u osób starszych

Zmiany w farmakokinetyce leków

Zmiany w farmakodynamice leków

Leki ośrodkowego układu nerwowego

Leki układu sercowo-naczyniowego

Leki przeciwdrobnoustrojowe

Leki przeciwzapalne

Aspekty praktyczne stosowania leków u starszych pacjentów

5. Odmienności stosowania leków u dzieci

Zmiany w farmakokinetyce leków

Zmiany w farmakodynamice leków

Drogi podawania leków i dawkowanie

6. Stosowanie leków w ciąży i okresie karmienia

Zmiany w farmakokinetyce leków w czasie ciąży

Przechodzenie leków przez łożysko

Stosowanie leków w czasie ciąży i w okresie okołoporodowym

Stosowanie leków w okresie karmienia piersią

7. Niepożądane działania leków

8. Interakcje leków

Interakcje farmaceutyczne

Interakcje farmakodynamiczne

Interakcje farmakokinetyczne

Skrót najistotniejszych klinicznie interakcji leków

9. Terapia monitorowana stężeniem leku w organizmie

ROZDZIAŁ XI

WYBRANE ZAGADNIENIA SPECJALNE I ELEMENTY TOKSYKOLOGII

1. Witaminy, biopierwiastki i inne suplementy diety

Witaminy rozpuszczalne w tłuszczach

Witaminy rozpuszczalne w wodzie

Ubichinon

SPIS TREŚCI

Wybrane biopierwiastki i inne suplementy diety

2. Wybrane informacje o preparatach ziołowych

3. Preparaty dostępne bez recepty - korzyści i zagrożenia

4. Leki „sieroce”

5. Elementy toksykologii

Trucizny i ich działanie na organizm

Ogólne postępowanie w zatruciach

SKOROWIDZ